

Stanje korištenja EU fondova u Republici Hrvatskoj

HDZ

mr.sc. Ivana Maletić

Zagreb, 2. veljače 2015.

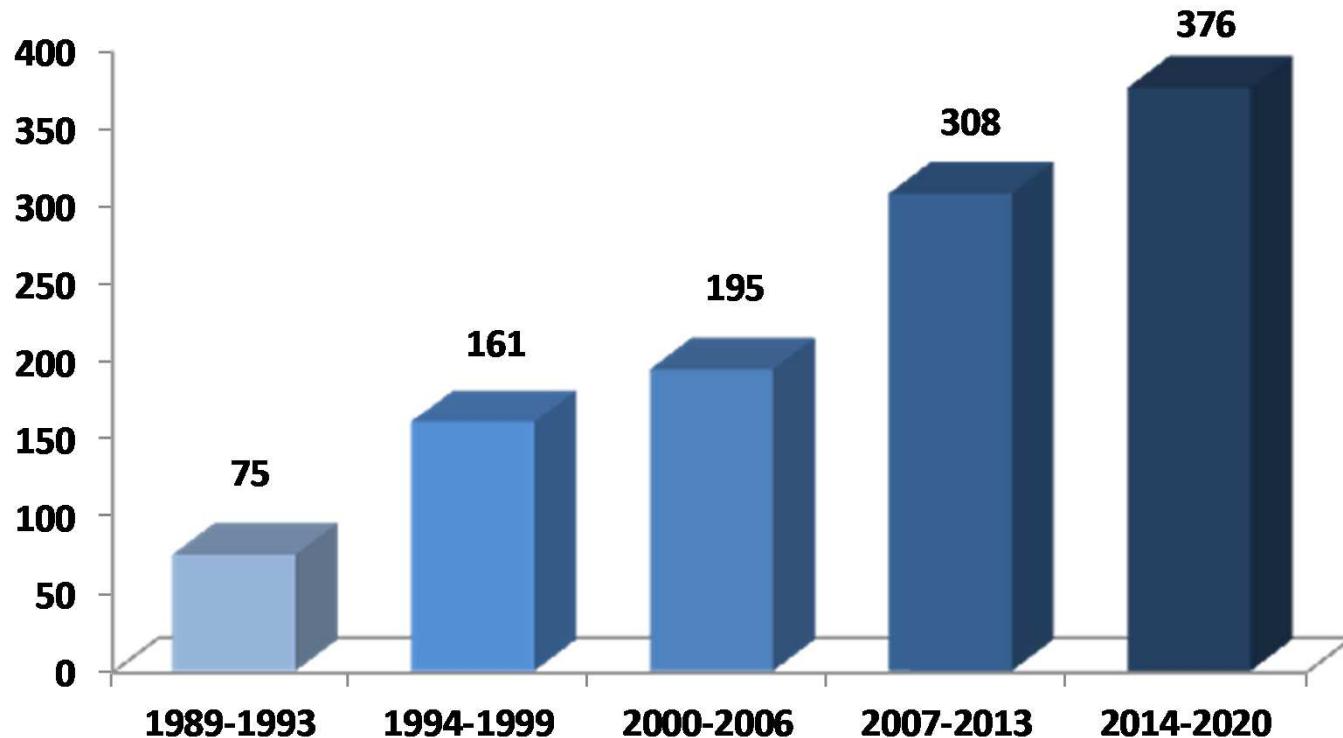

KOHEZIJSKA POLITIKA EU

- ▶ osnovni cilj: ujednačeni razvitak unutar EU te jačanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije
- ▶ *catching up* → stope rasta slabije razvijenih regija trebale bi dostići stope rasta nadprosječno razvijenih regija, ali pri tome se ne smije ograničavati rast vodećih regija (konvergencija)
- ▶ jačanje globalne konkurentnosti europskog gospodarstva – ostvarivanje ciljeva Lisabonske strategije i strategije Europa 2020
- ▶ izlazak iz duboke krize i smanjenje nezaposlenosti, uz pametan, održiv i uključiv rast

PRORAČUNSKA VAŽNOST KOHEZIJSKE POLITIKE EU

(u milijardama eura)

Izvor: European Commission, DG Budget

Financijska perspektiva

- ▶ Financijska perspektiva – višegodišnji financijski okvir za proračunske prioritete EU tijekom srednjoročnog razdoblja.
- ▶ Prva financijska perspektiva: 1988.- 1992.,
- ▶ Druga: 1993.- 1999.,
- ▶ Treća: 2000.-2006.
- ▶ Četvrta: 2007.-2013.
- ▶ Peta: 2014.-2020.

Financijska omotnica za RH

- ▶ U prvih šest mjeseci članstva – od 1.7. 2013. do 31.12. 2013. godine dodijeljeno nam je 449,4 milijuna eura za europske fondove koji se koriste kroz Kohezijsku politiku. Od 2014. godine na dalje taj iznos se povećava i na godišnjoj razini u prosjeku iznosi 1,2 milijardi eura.
- ▶ Prva godina 60%, druga 80% i treća nadalje 100% alokacije

Financijska perspektiva 2014–2020

- ▶ Evropska komisija predstavila je 29.6.2011. višegodišnji proračun za razdoblje 2014–2020
- ▶ Predložen je ukupan iznos od 1,025 milijardi eura za stvaranje obveza (in commitments 1.05% of the EU GNI) i 972.2 milijardi eura za plaćanja (in payments 1% of EU GNI).
- ▶ Predloženi iznos umanjen je za 7% te ukupna perspektiva iznosi 959,9 milijardi eura

FINANCIJSKA SREDSTVA PREDVIĐENA ZA REPUBLIKU HRVATSKU U VIŠEGODIŠNJEM FINANCIJSKOM OKVIRU 2014 - 2020								
	(EUR milijuni - 2011 cijene)							
ODOBRENA SREDSTVA (COMMITMENT APPROPRIATIONS)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAL 2014 - 2020
1. Pametan i uključiv rast	1011	1203,055	1236	1264,369	1296	1327	1358	8695
od čega: ekonomска, социјална и територијална кохезија	939	1128	1156	1181	1208	1235	1262	8108
2. Održiv rast: природни ресурси	425	443	453	461	483	504	524	3293
од чега: тржишне мјере и директна плаќања	110	124	137	151	179	206	231	1140
3. Sigurnost i građanstvo	82	29	29	29	29	29	29	254
4. EU kao globalni partner	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Administracija	74	71	71	71	71	71	71	498
од чега: административни трошкови у институцијама	74	71	71	71	71	71	71	498
6. Kompenzacije	25	0	0	0	0	0	0	25
UKUPNA ODOBRENA SREDSTVA (COMMITMENT APPROPRIATIONS)	1617	1746	1788	1825	1878	1930	1982	12765
UKUPNE ISPLATE (PAYMENT APPROPRIATIONS)	511	815	1193	1524	1639	1803	1765	9249

Accounting N+3

EXPIRED FUNDS

De-commitment!

2014 2015 2016 2017

year
4

DISBURSEMENTS

Prva godina članstva

Pregled priljeva iz i uplata u EU proračun u razdoblju 1. srpnja 2013. do 30. lipnja 2014.

	EUR	KN
I Strukturni i kohezijski fondovi (1+2)	216.957.493	1.654.716.894
1. Predujam	146.440.000	1.116.885.795
2. Refundacije (1.7.2013.-30.6.2014)	70.517.493	537.831.100
2.1. OP Promet ERDF	14.894.273	113.597.391
2.2. OP Zaštita okoliša KF	22.810.953	173.977.256
2.3. OP Regionalna konkurentnost ERDF	16.566.625	126.352.282
2.4. OP Razvoj ljudskih potencijala ESF	16.245.642	123.904.171
II IPA (I, II i V) refundacije (1.7.2013.-30.6.2014)	50.286.527	383.531.191
III Europski poljoprivredni fond	2.175.000	16.588.546
IV Izravna plaćanja EAGF	93.536.868	713.397.973
V Schengen	120.000.000	915.230.097
VI Europski fond za izbjeglice	42.858	326.874
VII Europski fond za povratnike	902.470	6.883.064
VIII Cash Flow Facility	91.683.335	699.261.230
UKUPNO (I-VIII)	575.584.551	4.389.935.870
Uplate u EU proračun	537.065.320	4.079.572.268
RAZLIKA	38.519.231	310.363.602

Prva godina članstva

- ▶ Kao članica uplatili smo u prvoj godini članstva 4,1 milijardu kuna u europski proračun, a bez IPA projekata, isključivo kroz predujmove dobili smo oko 3,8 milijardi kuna iz europskog proračuna.
- ▶ Trebali smo dobiti barem 8 milijardi kuna, s tim da je očekivani omjer u kasnijim godinama članstva veći: za jednu uplaćenu kunu trebali bismo povući tri i pol do četiri kune.

ESI FONDOVI

(Europski strukturni i investicijski fondovi)

KOHEZIJSKA POLITIKA

1. KOHEZIJSKI
FOND

Strukturni fondovi

2. EUROPSKI
FOND ZA
REGIONALNI
RAZVOJ (ERDF)

3. EUROPSKI
SOCIJALNI
FOND (ESF)

FOND ZA POMORSTVO I
RIBARSTVO

POLJOPRIVREDNI FOND
ZA RURALNI RAZVOJ

Programi Unije

Za uspjeh potrebno dva puta više projekata u odnosu na dodijeljena sredstva

- ▶ Iskustva država članica pokazuju da je za stopostotno korištenje dodijeljenih sredstava potrebno imati gotovo dva puta više pripremljenih projekata.
- ▶ Dakle, za iskoristiti 8,4 milijardi eura potrebno je provoditi projekata u vrijednosti gotovo 17 milijardi eura.
- ▶ To znači da je na godišnjoj razini potrebno provoditi preko 2 milijarde eura projekata.
- ▶ Vlada se još uvijek nije pomakla s 10 puta manje razine provedbe u visini od 200 milijuna eura projekata godišnje.

Program jačanja institucionalnih kapaciteta (IPA I)

100 milijuna eura nije ugovoreno

S obzirom na rokove ugovaranja i korištenja ovih sredstava (kraj 2016.) i činjenicu da je već veljača 2015. očekuje se gubitak od minimalno 50 milijuna eura.

Schengen

- ▶ 120 milijuna eura uplaćeno
- ▶ Rok za potrošnju srpanj 2016.
- ▶ Do kraja 204. potrošeno svega 1,8 miliju eura.
- ▶ Siguran gubitak sredstava od minimalno 50 milijuna eura.

Fond za izbjeglice i povratnike

- ▶ 1,9 milijuna eura uplaćeno
- ▶ Rok za korištenje srpanj 2015.
- ▶ Do kraja 2014. iskorišteno samo 100.000 eura
- ▶ Moguć gubitak svih preostalih sredstava.

OP Promet 2007-2013

- ▶ 237 milijuna eura
- ▶ Na kraju 2014. ugovoreno 40% odnosno 95 milijuna eura.
- ▶ Stalne odgode ugovaranja i prebacivanje projekata u razdoblje 2014–2020.
- ▶ Rok za realizaciju sredstava je kraj 2016.
- ▶ Realan gubitak sredstava od 100 milijuna eura.

OP Zaštita okoliša 2007–2013

- ▶ 281 milijun eura
- ▶ Na kraju 2014. ugovoreno 80% odnosno 225 milijuna eura.
- ▶ Projekti ugovoreni u 2014. neće se završiti do kraja 2016. te neće povući sva EU sredstva (npr. Osijek i Poreč)
- ▶ Realan gubitak sredstava od 50 milijuna eura

OP Regionalna konkurentnost 2007–2013

- ▶ 187,8 milijuna eura
- ▶ Ugovorena su sva sredstva, ali nema dovoljno vremena za realizaciju svih projekata do kraja 2016.
- ▶ Realan gubitak od 20 milijuna eura

OP Razvoj ljudskih potencijala 2007-2013

- ▶ 152,4 milijuna eura
- ▶ Na kraju 2014. ugovoreno 70% odnosno 105,9 milijuna eura
- ▶ S obzirom na kašnjenje u ugovaranju i vrijeme potrebno za provedbu očekuje se gubitak sredstava.
- ▶ Realan gubitak od 30 milijuna eura.

IPARD – EAFRD

- ▶ Od 2014. Ministarstvo odustaje od IPARD-a, a EAFRD će tek početi s raspisivanjem natječaja
- ▶ Ništa od prve alokacije od 300 milijuna eura nije ugovoren.
- ▶ Sustav nema kapacitet za provesti niti 25 milijuna eura projekata godišnje.
- ▶ Očekivani veliki gubitci sredstava prve dvije godine.

Nerealizirani planovi Vlade

- ▶ Zaključak Vlade od lipnja 2013. i Zaključak Vlade od svibnja 2014.
- ▶ Dokaz nedostatka projekata, spore pripreme i sigurnog gubitka sredstava

